

Prövning av barnets bästa

ETT VERKTYG FÖR STYRNING OCH LEDNING

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Prövning av barnets bästa

ETT VERKTYG FÖR STYRNING OCH LEDNING

Upplysningar om innehållet:
Elizabeth Englundh, elizabeth.englundh@skl.se

© Sveriges Kommuner och Landsting, 2018
ISBN: 978-91-7585-619-3
Produktion: Advant Produktionsbyrå
Tryck: Åtta.45, 2018

Förord

Begreppet barnets bästa är varken enkelt eller självklart att utreda, besluta om eller problematisera. Många som arbetar med och fattar beslut i frågor som rör barn, i kommuner, landsting och regioner, frågar sig vad begreppet kan innebära mer konkret. Det finns ingen enda metod för att pröva barnets bästa som är giltig för alla frågor och alla organisationer. Varje organisation behöver våga börja och pröva sig fram för att se vad som fungerar bäst i deras verksamheter.

Föreliggande skrift är tänkt dels som ett stöd till förtroendevalda som ska efterfråga ett underlag som utgår från barnets rättigheter, dels som en vägledning till alla som står i beredskap att göra prövningar av barnets bästa.

Syftet är att reda ut begrepp och klargöra FN-kommitténs synpunkter på och rekommendationer om vad en prövning kan innehålla på ett enkelt och begripligt sätt. Skriften är en kortfattad och förenklad beskrivning av vad en prövning av barnets bästa kan vara och vår förhoppning är att den ska inspirera fler organisationer och verksamheter att börja tänka in prövningar av barnets bästa såväl i beslut som i handling.

Vi vill rikta ett varmt tack till alla medlemmar, organisationer och enskilda som bidragit med viktiga synpunkter i framtagandet av skriften.

Stockholm i mars 2018

Lena Micko
Ordförande

Sveriges Kommuner och Landsting

Innehåll

- 6 Vad är en prövning?
- 7 För vilket barn?
- 7 Vad innehåller en prövning?
- 9 Frågan som ska prövas
- 11 Prövningens delar
- 17 Barnkonsekvensanalys - prövning av barnets bästa

Vad är en prövning?

En prövning av barnets bästa är tänkt att vara ett underlag för beslut som fattas i frågor som direkt eller indirekt rör barn. Prövningen sker i två steg. Först genomförs en utredning som visar vad som är barnets bästa i en viss fråga. Det andra steget är beslutet, prioriteringen, där barnets rättigheter och intressen ska väga tungt. Om barnets intressen inte kan gå först ska kompenserande åtgärder övervägas på kort och på lång sikt. Den här processen ska vara transparent och dokumenteras. Det är artikel 3.1 i konventionen om barnets rättigheter som föreskriver att en prövning av barnets bästa ska göras. När konventionen arbetades fram menade världssamfundet att barn var en särskilt sårbar grupp med begränsade möjligheter att vara en del av den demokratiska processen. Därför, menade man, är det särskilt viktigt att analysera konsekvenserna av beslut som rör barn.

FN-kommittén för barnets rättigheter menar att barnets bästa är:

- › **En materiell rättighet:** det vill säga att barnet har rätt att få sitt bästa bedömt och beaktat när olika intressen vägs mot varandra.
- › **En rättslig tolkningsprincip:** om det finns fler tolkningsmöjligheter ska den tolkning väljas som mest verkningsfullt tillgodoser barnets bästa.
- › **Ett tillvägagångssätt:** beslutsprocessen ska innehålla såväl positiva som negativa konsekvenser för barnet och av beslutsmotiveringen ska det framgå hur hänsyn tagits till barnets bästa.

Artikel 3.1

Vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.

(Detta är den översättning som gäller från mars 2018)

Det kan aldrig vara en enskild persons tyckande som är avgörande för vad ett beslut grundat i barnets bästa kommer att vara. Exemplet i den här skriften är valt just med tanke på att det är så tydligt. För er som står i beredskap att efterfråga prövningar av barnets bästa är det bra att ha något enkelt att utgå från. En prövning kan vara mer eller mindre tydlig och enkel eller komplicerad att göra. Det viktiga är att våga börja och pröva sig fram. Beslut i olika frågor kan också fattas på olika nivåer i våra organisationer. En fråga som den i exemplet nedan hamnar inte alltid på den politiska agendan. Den kan mycket väl beslutas av förvaltningsledningen.

Begreppet barnets bästa

Begreppet barnets bästa användes första gången i FN:s deklaration om barnets rättigheter från 1959. Det har även genomsyrat sociallagstiftningar i ett antal länder. När konventionen om barnets rättigheter togs fram ville arbetsgruppen att principen skulle gälla inom alla samhällsområden och gav den därför en svagare skrivning: "the best interests of the child shall be a primary consideration". Det vill säga, barnets intressen ska vägas mot andra intressen.

För vilket barn?

Enligt artikel 3.1 i konventionen om barnets rättigheter ska en prövning av barnets bästa göras i alla frågor som rör barn. Prövningen gäller det enskilda barnet, barn som grupp och gruppen barn. Det innebär att varje enskilt barn har rätt att få sitt bästa utrett och beaktat. När det gäller barn som grupp kan prövningen till exempel gälla en viss grupp barn på en förskola, barn som är födda ett speciellt år, barn som tillhör en viss vårdcentral, de barn som bor i ett visst hus, barn som utövar en viss sport eller har en viss sjukdom. Gruppen barn är varje människa upp till 18 år enligt konventionen.

Det är viktigt att du som förtroendevald känner till vad en prövning av barnets bästa ska innehålla. Om underlaget inte är tillräckligt för ett beslut enligt barnets bästa behöver en komplettering efterfrågas.

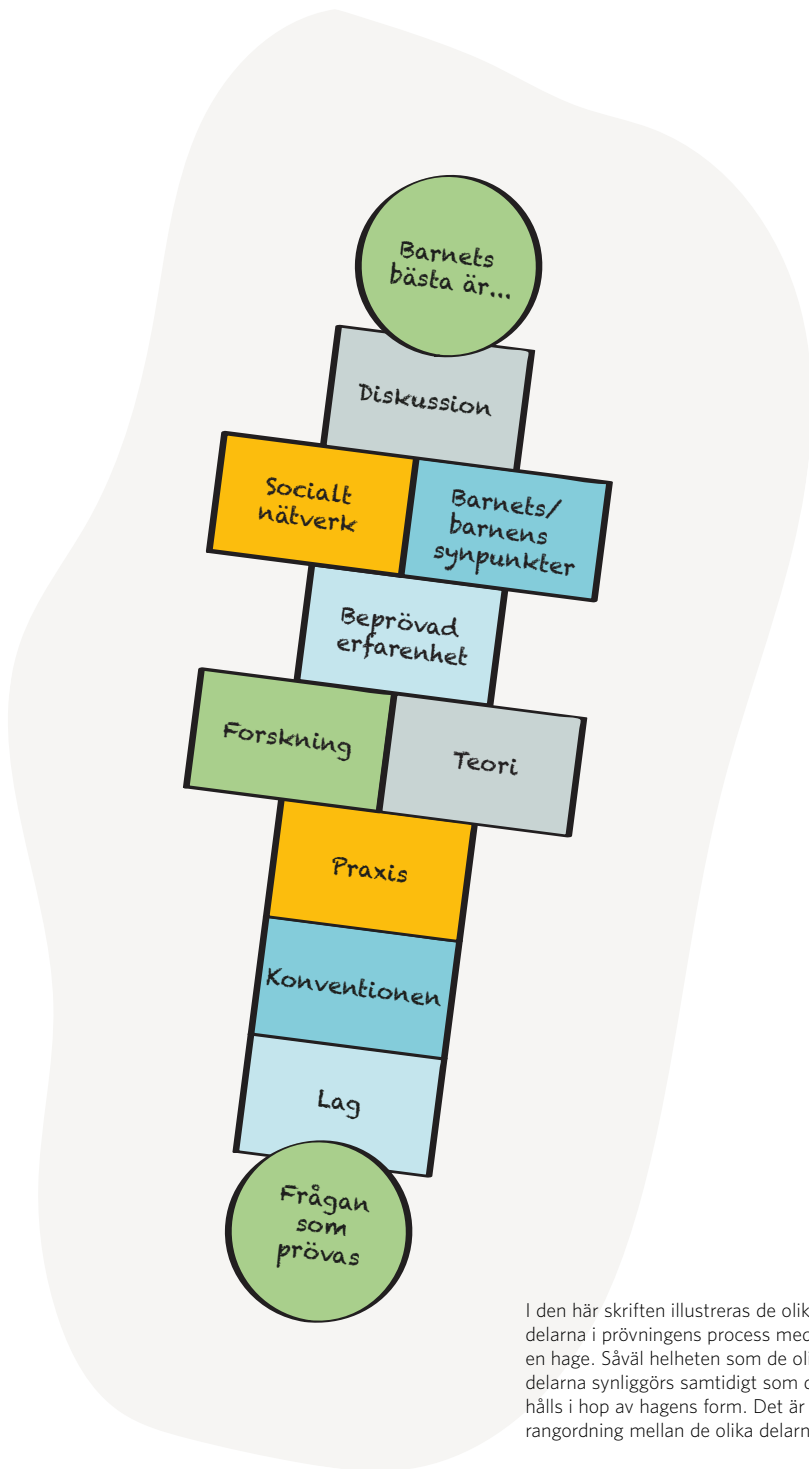
Vad innehåller en prövning?

FN-kommittén för barnets rättigheter ger oss vägledning om vilket underlag som behöver tas fram för att en prövning av barnets bästa ska kunna göras.

Med utgångspunkt i frågan som ska utredas ska en prövning av barnets bästa innehålla följande underlag:

- › Vilken lagstiftning reglerar frågan som ska prövas?
- › Vilka bestämmelser i barnkonventionen ska beaktas?
- › Hur ser praxis ut?
- › Vad säger aktuell forskning? Finns teorier som kan beaktas?
- › Synpunkter från den beprövade erfarenheten?
- › Synpunkter från det sociala nätverket (om det är relevant för frågan)?
- › Synpunkter från barnet eller barnen det gäller?

När sammanställningen är gjord ska en rekommendation göras om vad som är barnets bästa i den aktuella frågan. Efter det ska en prioritering göras om hur tungt barnets bästa ska väga. I de fall barnets bästa inte kan prioriteras ska kompensande åtgärder på lång och på kort sikt övervägas.

I den här skriften illustreras de olika delarna i prövningens process med en hage. Såväl helheten som de olika delarna synliggörs samtidigt som de hålls i hop av hagens form. Det är ingen rangordning mellan de olika delarna.

I processen med att göra en prövning är det centralt att se och förstå kopplingen till artikel 12, barnets rätt att säga sin mening och få den beaktad i förhållande till ålder och mognad. Det är just barnets synpunkter på den fråga som ska prövas som ska vara vägledande för prioriteringen. Barnets rätt att uttrycka sin åsikt bidrar med barnets perspektiv, som ska vägas mot det vuxna barnperspektivet i bedömningen av barnets bästa.

Frågan som ska prövas

Nu ska vi göra en prövning av barnets bästa utifrån ett omarbetat autentiskt fall. Anledningen till att det blev just det här fallet är att det kan uppfattas som självklart men ändå inte. I den här skriften finns tyvärr inte utrymme att ha med fall från olika verksamheter utan det här får tjäna som exempel. Det är tänkt att läsaren ska förstå och ta till sig principen.

Fallet nedan handlar om en specifik grupp barn. En prövning kan göras även för ett enskilt barn eller för barn som grupp.

Först presenteras själva fallet, sedan följer en genomgång av de olika delarna i prövningen. Efter det följer en diskussion om underlaget och en prioritering. Det krävs att de som ska göra prövningen verkligen sätter sig in i de olika delarna och inte tar svaret för självklart.

Exemplet handlar om att barn i en förskoleklass visas ut ur rummet om de inte gör som pedagogerna säger. Det kallas time-out i olika pedagogiska metoder och går ut på att avstänga det barn som inte gör som det blir tillsagt.

EXEMPEL: Time-out i förskoleklass

Till barn- och utbildningsförvaltningen i en kommun har det inkommit förfrågningar om och klagomål från föräldrarna till barn i en av förskoleklasserna. Bakgrunden är att några av barnen berättat för sina föräldrar att de får gå in i ett rum och vara där själva om de bråkar och inte lyssnar på pedagogerna. Enligt barnen ska de sitta ensamma i rummet och tänka över vad de gjort innan de får komma ut igen. Barnen säger att de känner obehag inför att sitta i ett rum själva och föräldrarna vill nu veta varför barnen ska sitta där. Föräldrarna, som känner varandra väl sedan barnen gick i förskolan, har pratat med varandra och beslutat sig för att gå vidare med frågan. Pedagogerna som arbetar i förskoleklassen tycker att de gör rätt, barnen har börjat lyda på ett helt annat sätt, och det har blivit lugnare i gruppen. Alltså får föräldrarna inget gehör från pedagogerna. Ingen av de ansvariga på ledningsnivå har hört talas om något

liknande, och de vänder sig till pedagogerna för att få veta vad som händer. Förklaringen som ges är, som ovan, att det är bra för barnen att få tänka över vad de gjort och att få lite lugn och ro kring sig. Dessutom har pedagogerna sett mer långsiktiga effekter som att barnen börjat lyda bättre och att gruppen som helhet blivit lugnare. Nu har frågan även lyfts av politikerna i den ansvariga nämnden och ordföranden ber förvaltningsledningen att göra en prövning av barnets bästa för att få ett bredare diskussions- och beslutsunderlag.

Vilka frågor ska vi börja med att ställa oss?

Innan själva prövningen börjar är det viktigt att ställa ett antal frågor så att ramen runt arbetet blir tydlig.

Vem är beställaren?

Initialt är det viktigt att reda ut vem som är beställare av prövningen. Av texten ovan framgår att det är ordföranden i barn- och utbildningsnämnden som ber förvaltningsledningen att göra en prövning av barnets bästa så att de vet hur de ska fatta beslut i frågan om användandet av den här metoden.

Vilka ska ingå i gruppen som gör prövningen?

Beroende av frågans art ska en grupp med olika kompetenser utses som ska bidra till prövningens innehåll. För att den här frågan ska bli utredd krävs att olika kompetenser bidrar till underlaget. Det rör juridik, mänskliga rättigheter, forskning om pedagogiska metoder, insamlande av synpunkter från den beprövade erfarenheten, det sociala nätverket (i detta fall föräldrarna som är de som vänt sig till förvaltningen med synpunkter) och synpunkter från de barn det berör. Med beprövad erfarenhet menas i detta fall skolans och lärares erfarenheter av olika metoder som under en lång tid har använts diskuterats och dokumenterats och därmed blivit prövade.

Vem ska ha resultatet?

Lika viktigt som att ta reda på vem som är beställaren är det att ta reda på vem eller vilka som ska ha resultatet av prövningen. I det här exemplet ska underlaget gå tillbaka till nämnden som ska fatta beslut om vad som är barnets bästa när det gäller time-out i förskoleklass.

Hur sker återkoppling till inblandade parter?

De personer som tar fram underlaget bör bestämma på vilket sätt resultaten ska kommuniceras. I det här fallet till barnen, föräldrarna och inte minst till pedagogerna.

Vilka barn rör det?

Inför prövningen är det nödvändigt att ta reda på vilket eller vilka barn som berörs av frågan. Frågan om time-out rör i första hand de barn som går i den här förskoleklassen. Det rör sig om en definierad grupp barn. I förlängningen är det möjligt att det kommer att röra alla barn i den här kommunens verksamheter beroende på vad prövningen visar. Då handlar det om vilka pedagogiska metoder kommunen accepterar i arbetet med barn som grupp.

Prövningens delar

När ovanstående frågor är besvarade är det dags för de utsedda personerna att ta fram underlaget till prövningen.

Vilken lagstiftning styr frågan som ska prövas?

Prövningen börjar med att se över vilken eller vilka lagar som är aktuella för frågan som ska prövas. Ibland finns ingen lagstiftning för frågan och då gäller det att se över andra styrande dokument som föreskrifter, policys, handlingsplaner eller annat.

I det här fallet är det Skollagen kapitel 5: Trygghet och studiero som är aktuell. Det avsnitt som handlar om ”Disciplinära och andra särskilda åtgärder” tar upp just utvisning ur undervisningslokalen:

7 § I grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan får en lärare visa ut en elev från undervisningslokalen för högst återstoden av ett undervisningspass, om

1. eleven stör undervisningen eller på annat sätt uppträder olämpligt, och
2. eleven inte har ändrat sitt uppförande efter uppmaning från läraren.

9 § Om en elev i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare.

I propositionen finns ett förtydligande om vad som gäller i förskoleklassen:

Proposition 2009/10:165 "Den nya skollagen - för kunskap, valfrihet och trygghet"

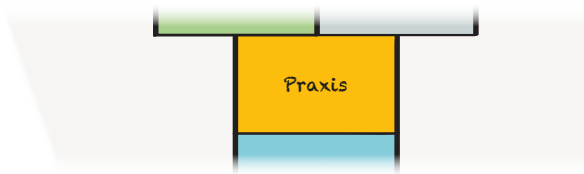
Sid 325: "Regeringen föreslår därför att bestämmelserna om disciplinära åtgärder i den nya skollagen ska vara gemensamma för skolformerna. Med hänsyn till barnens och elevernas låga ålder anser regeringen dock inte att förskolan och förskoleklassen, med undantag för bestämmelserna om omplacering som ska gälla även elever i förskoleklassen, ska omfattas av de föreslagna bestämmelserna. Bestämmelserna bör inte heller vara tillämpliga för fritidshemmet."

Vilka bestämmelser i barnkonventionen är tillämpliga?

Det andra steget är att undersöka vilka artiklar i konventionen som är aktuella för frågan som prövas. De fyra grundläggande principerna (artikel 2, 3.1, 6, 12) ska alltid övervägas.

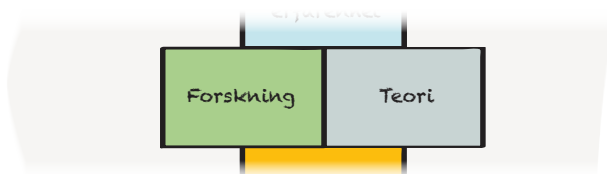
I det här fallet tänker vi främst på artikel 28.2 som slår fast att disciplinen i skolan ska upprätthållas på ett sätt som är förenligt med barnets mänskliga värdighet. Enligt artikel 19 ska barn skyddas mot alla former av fysiskt och psykiskt våld, skada eller övergrepp. Barnets utveckling kan komma att påverkas negativt (artikel 6). Det finns även en risk att barn diskrimineras (artikel 2). Ofta är det pojkars utagerande beteende som föranleder åtgärder, alltså viktigt att titta på om pojkar och flickor behandlas olika i liknande situationer. Barn ska ha rätt att klaga på behandlingen och få säga sin mening om utvisningen (artikel 12). Det finns ytterligare ett antal artiklar som är tillämpliga här men de får räcka som exempel. Rättigheterna gäller i såväl kommunala skolor som i friskolor. Barn har rätt till utbildning, något som kan åsidosättas vid utvisning (artikel 28).

Hur ser praxis ut?

Det tredje steget rör vilken praxis som tillämpas inom området som ska prövas. Hur gör andra, vilka beslut har fattats tidigare, finns det vägledande beslut eller domar?

Tidigare tillhandahöll dåvarande Folkhälsoinstitutet föräldrastödsprogram som innehöll inslag av time-out. Programmen mötte stor kritik och omarbetades för att passa svenska förhållanden. Det är idag oklart i vilken utsträckning metoderna används i offentlig verksamhet.

Finns det forskning eller teori?

Det fjärde steget handlar om att leta efter forskning inom området. Ibland finns forskning som pekar åt olika håll och då är det viktigt att bestämma vilken forskning som ska användas här. Det är viktigt att motivera vilken forskning som väljs. Ibland finns stöd att hämta i olika teorier och då kan det vara en vits att stödja sig på dem.

För time-out pekar till exempel anglosaxisk forskning (med rötter i en engelskspråkig tradition) på att metoderna har stora effekter på barn med allvarliga beteendestörningar.

Emot time-out är till exempel SBU (Statens beredning för medicinsk utvärdering) som säger att de här programmen behöver anpassas så att de överensstämmer med svenska värderingar och syn på barns rätt. Nästan alla program, där någon form av time-out ingår, har anglosaxiskt ursprung och kan därför bygga på en syn på barn som delvis skiljer sig från den svenska. Lydnad mot vuxna betonas starkare och är ett mål i många program. Vissa inslag i programmen kan innebära bristande respekt för barnet och dess behov. "Time-out" som

används i många familjestödsprogram är ett omdiskuterat exempel. Om det skulle användas på ett sätt som innebär att barnet avskiljs från kontakt genom att stå i skamvrån eller att bli inlåst på sitt rum, kan det strida mot konventionen, menar SBU.¹

Teorier om anknytning menar att avskiljning kan påverka barnets utveckling negativt.

Den kände barnläkaren Lars H. Gustafsson menar att time-out skapar lydnadsbenägna människor som gör som de blir tillsagda utan att ifrågasätta. Det finns en risk att metoden skapar individer som inte tar ansvar för sin handlingar utan bara gör som de blir tillsagda.² För ett barn kan det uppfattas som mycket otryggt att inte veta varför det blir bestraffat, barnet kommer att göra allt för att slippa straff.

De följande tre punkterna förutsätter samtal med personer som kan säga något om time-out.

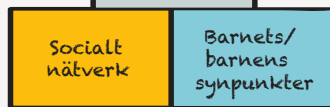
Vilka synpunkter har den beprövade erfarenheten?

Det femte steget innebär att titta på om det finns metoder som är prövade av andra och vad som framkommit då. Hur tänker de som arbetar med området?

Med utgångspunkt i det här fallet så finns det pedagoger som tycker att time-out är en förträfflig metod att använda när barn inte ”lyder”.

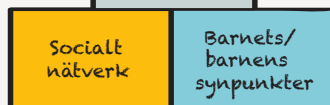
Not. 1. Statens beredning för medicinsk utvärdering (2011). "Förebygg för barnens skull. Om SBU:s utvärdering av program mot psykisk ohälsa hos barn". Stockholm: Elanders.

Not. 2. Gustafsson, Lars H (2010). "Växa inte lyda". Stockholm: Norstedts.

Vilka synpunkter har det sociala nätverket?

Det sjätte steget innebär att prata med det sociala nätverket om det är viktigt för att belysa frågan. När det gäller föräldrar, vårdnadshavare och släktingar kan synpunkterna variera från individ till individ. Här kommer vi att få svar som tar sin utgångspunkt i de svarandes egna erfarenheter av time-out och liknande situationer. Svaren kan variera på en skala mellan helt positivt till time-out och helt negativt. Föräldrarna i det här fallet har kontaktat den aktuella förvaltningen för att få veta vad som pågår och självklart ska de kunna yttra sig i den fortsatta utredningen.

Vilka synpunkter har barn på att bli utvisade från en verksamhet?

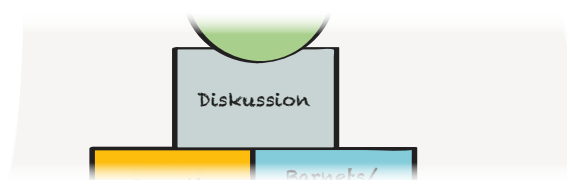
I det sjunde steget ska barnets/barnens synpunkter framträda. Det är helt central att barnets/barnens röster läggs till det övriga materialet, oavsett vilken fråga det gäller. Barns synpunkter kan framföras av en företrädare och då är det viktigt att den personen verkligen framför det barnen uttrycker och inte lämnar sina egna synpunkter.

När det gäller den här frågan uttryckte barnen oro hemma. De ville inte sitta ensamma i ett rum och tänka över vad de gjort som inte var bra. Beroende på mognadsgrad kan barn ha svårt att förstå vad de gjort fel. Det upplevs som en bestraffning. Ofta upplevs den här typen av straff som helt oförutsägbara av barn. Barn gillar att veta vad som ska hända och därför kan en stor osäkerhet uppstå i ett sammanhang där time-out används som bestraffningsmetod.

Vad barn däremot uttrycker är att de gärna vill ha tillgång till ett rum utanför klassrummet dit de kan gå om de vill arbeta ostört. Då bör det vara en information som barnen i den aktuella gruppen fått från början så att valet är deras och inte en bestraffning från den vuxne.

Barnen i det här exemplet har inte blivit tillfrågade vilket de borde bli, både inför inrättandet av den nya metoden och inför att den här prövningen ska

göras. Det är helt avgörande att låta barnen berätta om sina synpunkter själva så att inte den vuxnes allmänna tyckanden får råda. Det är också bra att lyssna med andra barn än dem i den här förskoleklassen. Barn som har erfarenhet av en stökig miljö i skolan kan mycket väl tycka att det blir lugnt när högljudda klasskamrater visas ut. Då är det vuxnas ansvar att skapa den lugna miljön utan att vissa barn behandlas illa.

Diskussion

Nedan förs en diskussion kring det inhämtade underlaget.

För time-out

Vi börjar med att titta på de delar som pekar för time-out. Vi kan konstatera att det finns viss forskning som är för time-out. Den är emellertid genomförd i anglosaxiska miljöer och inte anpassad till de värderingar och den barnsyn vi har i Sverige. Det kan även finnas vissa pedagoger och personer från det sociala nätverket som ansluter sig till metoden av olika skäl.

Emot time-out

De aspekter som talar emot time-out är lagstiftningen, i den paragraf som säger att elever får visas ut "ur en undervisningslokal för högst återstoden av ett undervisningspass" ingår inte förskoleklassen. Likaså när det gäller rättigheterna i konventionen, tar de tydligt avstånd från time-out som metod.

För eller emot

Forskning kan, som tidigare visats, vara både för och emot. På samma sätt är det med den beprövade erfarenheten och det sociala nätverket. Praxis verkar ha gått från för till emot. Barnen, slutligen, vill gärna ha en möjlighet att få gå undan, men vill inte ha time-out som bestraffning. Det ska vara frivilligt och något pedagogerna och barnen kan komma överens om från början.

Vad är barnets bästa i den här frågan?

Vad är då barnets bästa i frågan om time-out i förskoleklass? Mot bakgrund av ovanstående kan vi slå fast att det inte är för de här barnens bästa att bli utvisade till ett annat rum för att de inte lyder pedagogerna. Om det skulle vara så att utvisningen fortsätter så är det inte är förenligt med lagstiftningen, konventionen om barnets rättigheter och inte förenligt med den syn på barn vi har i Sverige. Prioriteringen av barnets bästa rörande time-out ska alltså vara att den ska upphöra att användas som metod.

Nu är detta ett mycket tydligt fall eftersom både lagen och konventionen talar emot. I otydligare fall behövs mer djupgående analyser och kompen-serande åtgärder på kort och på lång sikt kanske behöver överväga.

Barnkonsekvensanalys - prövning av barnets bästa

En fråga som ofta dyker upp är skillnaden mellan en prövning av barnets bästa och en barnkonsekvensanalys. FN-kommittén för barnets rättigheter rekommenderar att barnkonsekvensanalyser ska göras vid större förändringar som rör barn. Det kan till exempel gälla framtagande av policydokument och budget, nedläggningar av skolor, byggande av bostadsområden och förändringar i verksamheter. Förutom det som ingår i en prövning bör en barnkonsekvensanalys innehålla ett bredare resonemang om till exempel ekonomiska aspekter, vilka konsekvenserna skulle kunna bli på lång och på kort sikt för olika grupper av barn. Det kan gälla åtgärder för barn med funktionsnedsättning av olika slag, barn med olika etnisk eller nationell bakgrund, barn i olika åldrar och barn av olika kön.

Med beaktande av frågan om time-out som metod borde en barnkonsekvensanalys har gjorts innan metoden började användas överhuvudtaget. En barnkonsekvensanalys ska, enligt FN-kommittén, förutspå den påverkan en viss handling eller ett visst beslut kan få för barn och deras åtnjutande av sina rättigheter.

Ett exempel på relationen mellan en barnkonsekvensanalys och en prövning av barnets bästa är följande. En barnkonsekvensanalys som rör frågan om vad som är bäst för barn som är allvarligt sjuka visar att barn mår bättre om de får vård i hemmet än om de vårdas på sjukhus. Barn och familjer är mer tillfreds och det är även mer kostnadseffektivt för samhället. Men, det ska även göras en prövning av barnets bästa inom ramen för analysen eftersom

det kan finnas barn vars föräldrar inte förmår att ta hand om sitt sjuka barn i hemmet, då är det bättre för barnet att vårdas på sjukhus.

Oavsett vad man väljer att göra är det olika verktyg att använda för att systematisera ett barnrättsbaserat arbete och det viktiga är att analysen är transparent så att det blir synligt vad som prioriteras och varför.

LÄSTIPS!

På SKL:s webb finns ett antal barnkonsekvensanalyser publicerade.

<https://skl.se/demokratiledningstyrning/manskligarattigheter-jamstalldhet/barnetsrattigheter/barnkonsekvensanalys.878.html>

Forskning om vård av sjuka barn på sjukhus eller i hemmet:

<http://www.vetenskaphalsa.se/forskning-om-avancerad-sjukvard-i-hemmet-for-barn/>

www.barnombudsmannen.se

Fagerstrand, Emma (2018). *Så blir barnkonventionen konkret*

– 12 nycklar till ett strategiskt barnrättsarbete. Stockholm: Barnrättskonsulterna.

Prövning av barnets bästa

ETT VERKTYG FÖR STYRNING OCH LEDNING

FN-kommittén för barnets rättigheter slår fast att prövningar av barnets bästa ska göras inför beslut och åtgärder som rör barn. Det finns emellertid en stor osäkerhet om vad det innebär för offentliga organisationer och verksamheter. I den här skriften görs en prövning av barnets bästa för att visa hur det kan gå till och hur de som ska göra prövningen kan tänka. Det är inte så svårt som det verkar, men det är viktigt att våga börja och verkligen göra det.

ISBN 978-91-7585-619-3

Beställ eller ladda ner på webbutik.skl.se

Post: 118 82 Stockholm | Besök: Hornsgatan 20

Telefon: 08-452 70 00 | www.skl.se

Sveriges
Kommuner
och Landsting